

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 106)

**Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili
Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Bursa
Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti
Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan,
Şırnak Milletvekili Mahmut Alnak ve 2 Arkadaşının;
16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair
Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî
Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
Teklifi ve Anayasa ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları
(2/320)**

29.4.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16.10.1981 tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi-miz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Bekir Sami Daçe

Adana

Güneş Müftüoğlu

Zonguldak

Mahmut Alnak

Şırnak

Aydın Güven Gürkan

İçel

Turhan Tayan

Bursa

Mümtaz Soysal

Ankara

İrfan Gürpınar

Kırklareli

GENEL GEREKÇE

12 Eylül 1980 tarihine kadar kurulmuş olan siyasî partiler, tüm merkez, il, ilçe ve diğer şube teşkilatları, kadın ve gençlik kolları, temsilcilik, lokal ve diğer adlarla kurulan hertürlü yardımcı kuruluş ve yan organları ile birlikte; 16.10.1981 tarih ve "2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun" hükümleri uyarınca feshedilmişlerdir. Feshedilme sonucu olarak da tüm siyasî partilerin malları Hazineye geçmiştir.

Siyasî partiler demokratik hayatın vazgeçilmez temel unsurları olduğundan siyasî partilerin kapatılması ve mal varlıklarının Hazineye devri, ancak siyasî partilerin kendi organları eliyle veya yargı kararı ile olması gerekirken, bu ilkeye uyulmaması hem demokrasinin, hem de hukuk devletinin temel ilkelerinin zedelenmesi sonucunu doğurmuştur.

Ülkemizde hukuk devletini pekiştirmek, demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yerleşmesini temin etmek, siyasî partileri anayasanın öngördüğü biçimde demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsuru olarak demokratik bir zemine oturtmak ve kamu vicdanını rahatlatmak için, kapatılmış siyasal partilerin yeniden açılması ve bunların kendi mal varlıkları ve siyasal gelecekleri ile ilgili olarak kendi kararlarını kendilerinin verebilmesini sağlamak hukukî ve demokratik bir zorunluluktur. Kanun teklifi bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile “2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun” yürürlükten kaldırılarak, kapatılmış siyasî partilerin yeniden kurulabilmesi ve bunların Hazineye devredilmiş mallarının geri verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2. — Demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsuru olan siyasî parti tüzelkişiliklerine ancak mahkemê kararıyla son verilebilir. Bu anlamda hukuk devletinin değışmez kuralı olan “Yargısız Ceza Olmaz” ilkesinden hareketle, yargılama yapılmadan kapatılan siyasî partilerin anayasal dayanaktan yoksun olan kapatılış iradesini ortadan kaldırmak zorunluluğu duyulmuş kapatılmış siyasî partilerin en yüksek karar organları olan büyük kongre veya kurultayın son toplantısına katılan üyelerin kararı ile yeniden açılabilmelerine olanak sağlanmıştır. Bu üyeler, partinin yeniden açılmasına karar vermedikleri takdirde kapatılmış siyasî partinin malları hakkında bir karara varabileceklerdir.

Madde 3. — Bu maddede, kapatılan siyasî partilerin devamına veya mallarının bir veya birkaç partiye veya Hazineye intikaline karar verecek olan üyelerin toplanmalarının ve bir karara varmalarının usul ve esasları gösterilmiştir.

Madde 4. — Bu maddede, kapatılan siyasî partilerin yeniden tüzelkişilik kazanmasına, geçici organlarının oluşmasına ve parti tüzük ve programını “2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanunu” hükümlerine uygun hale getirilmesine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Madde 5. — Bir kimse, birden fazla siyasî partinin üyesi olamayacağı için, kapatılan siyasî partinin yeniden tüzelkişilik kazanmasıyla ortaya çıkan üyelik durumu bu maddede düzenlenmiştir. Bu maddeye göre bir başka partiye üye olmasına rağmen 2 nci maddeye göre toplantıya katılan kimse, bu toplantıda tüzelkişilik kazanan siyasî partinin 4 ay süre ile geçici üyesi sayılacaktır.

Madde 6. — Bu madde ile kapatılmış siyasî partilerin tüzelkişiliklerinin devamına en geç 6 ay içinde karar verilmesi öngörülmüştür. Bundan amaç siyasî istikrar ve belirginliği sağlamaktır.

Madde 7. — Bu maddede İlçe Seçim Kurulunun yapacağı masrafların nereden karşılanacağı ve sarf usulü gösterilmiştir.

Madde 8. — Bu madde ile, “Siyasî Partiler Kanununun” 96 ncı maddesinin birinci fıkrası değıştirilmiştir.

Birinci fıkrada yapılan değışiklikle yürürlükten kaldırılan “2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun” gereğince kapatılmış bulunan siyasî partilerin isimlerinin, amblemlerinin, rumuz ve rozetlerinin ve benzeri işaretlerinin belli durumlarda başka siyasî partiler tarafından kullanılabilmesi sağlanmıştır.

Madde 9. — Yürürlük ile ilgilidir.

Madde 10. — Yürütme ile ilgilidir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

25.5.1992

Esas No. : 2/320

Karar No. : 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca, 30.4.1992 tarihinde Komisyonumuza gönderilen, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müstüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Dağçe, Bursa Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve iki Arkadaşının; 16.10.1981 Tarih ve 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 13, 14, 21 Mayıs 1992 tarihli toplantılarında, teklif sahipleri ve Adalet, İçişleri ve Maliye ve Gümrük Bakanlıkları temsilcileri de bulunduğu halde incelenmiştir.

Teklif, 16.10.1981 tarihli ve 2533 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılarak, bu kanunla feshedilen siyasî partilerin yeniden açılmasını öngörmektedir.

Bilindiği gibi, Anayasanın 68 inci maddesine göre “Siyasî partiler, demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.”, 69 uncu maddesine göre de “Siyasî partilerin kapatılması, Cumhuriyet Başsavcılığının açacağı dava üzerine, Anayasa Mahkemesince karara bağlanır.”

Siyasî partilerin kapatılması ve malvarlıklarının hazineye devri ancak siyasî partilerin kendi organları eli ile veya yargı kararı ile mümkün iken, bu ilkeye uyulmaması hem demokrasinin hem de hukuk devletinin temel ilkelerinin zedelenmesi sonucunu doğurmuştur. Anayasaya bağlılık ve hukukun üstünlüğünü temel ilke edinen Komisyonumuz bu antidemokratik uygulamaya son vermek ve demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yerleşmesini sağlamak, kamu vicdanını rahatlatmak için teklifi uygun bulmuş ve tümü üzerindeki görüşmeler tamamladıktan sonra maddelerinin görüşülmesini kabul etmiştir.

Teklifin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesinin birinci fıkrası, iki ayrı fıkra olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu madde, kapatılan siyasî partilerin yeniden açılmasını düzenlediği için, birinci ve son fıkrada yer alan “tüzelkişilik kazanabilirler” ibaresinin “yeni den açılabilirler” şeklinde değiştirilmesi ile ikinci fıkra ise, bu teklif ile demokrasi tarihimizde çok değerli yerleri olan, hukuka aykırı yollarla feshedilmiş bulunan partilerimizin yeniden açılması ve siyasî gelecekleri ile ilgili olarak kendi kararlarını kendilerinin vermeleri amaçlandığı için, teklifin bu noktadaki samimiyetini göstermek ve kamu oyunda yanlış izlenimler yaratmamak düşüncesiyle hazineye intikal eden malların açılma kararı verildiği tarihten itibaren devir işleminin biran önce yapılabilmesi için engeç üç ay içinde ve paraların faizsiz, hisse senetlerinin ise nominal değerleri üzerinden geri verilmesini öngören değişiklikle kabul edilmiştir.

Teklifin 3 üncü maddesinin, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları aynen kabul edilmiştir.

Birinci fıkra, toplantı yürütme kurulunu oluşturacak merkez organların, siyasî partilerin tüzüklerine uygun biçimde sayılması ve merkez organların “son” organlar olduğunun belirtil-

mesiyle; ayrıca, toplantının siyasî partilerin tüzük ve yönetmelikleri doğrultusunda sağlıklı yapılabilmesi için siyasî partilerin 16.10.1981 tarihinde geçerli olan tüzük ve yönetmeliklerinin de Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığına verilmesini sağlayacak düzenlemenin yapılmasıyla kabul edilmiştir.

Üçüncü fıkra, yapılacak toplantının tarih, yer ve gündeminin, toplantının yapılacağı tarihten en geç onbeş gün önce Resmî Gazetede yayınlanmasını öngören düzenleme yapılarak kabul edilmiştir. Gündemin, bu kanun gereğince başkanlık divanı seçilmesi, partinin devamına ya da feshine karar alınması, fesih kararı alınmışsa malvarlığının hangi parti ya da partilere devredileceğinin kararlaştırılması, devam kararı alınmışsa geçici merkez organlarının seçimi ile sınırlı olacağı tabiidir.

Teklifin 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile toplantının yönetimi ve şekline ait esaslar yeniden düzenlenmiştir. Yapılacak toplantının hâkim tarafından açılması sakıncalı bulunarak, en yaşlı üye tarafından açılması kabul edilmiştir. "Kapatılmış siyasî partinin tüzelkişiliği 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 8 inci maddesindeki koşullar aranmaksızın toplantı Başkanlık Divanının seçilmesiyle birlikte oluşmuş sayılır." Şeklinde değiştirilerek hukuka aykırı olarak tüzelkişilikleri kaldırıldığı için Başkanlık Divanının oluşturulması, partilerin tüzelkişilik kazanması için yeterli sayılmıştır. Partinin feshine karar verilmesi durumunda ise, mülkiyet hakkının tüzelkişiliğın ayrılmaz bir parçası olduğu ve mülkiyet hakkında karar vermeden tüzelkişiliğın sona ermesinin mümkün olmadığı düşüncesi ile malvarlığı konusunda alınacak karardan sonra tüzelkişiliğın sona ermesi kabul edilmiştir.

Bu maddeye, toplantı üyelerine merkez organlarını seçme konusunda taktir yetkisi tanıyarak ilk genel kongreye kadar görev yapmak üzere yeni "geçici merkez organları"nın yeniden seçilebilmesini veya kapatılan siyasî partinin "son merkez organları"nın da geçici olarak görevlendirilebilmesini öngören; ayrıca 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 14 ncü maddesine göre yapılması gereken büyük kongrenin de siyasî hayatta istikrarı kısa bir sürede sağlamak için engeç altı ay içinde yapılmasını zorunlu hale getiren bir düzenleme ikinci fıkra olarak eklenmiştir.

Maddenin son fıkrası ise parti tüzük ve programının, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununa uyumlu duruma getirilmesine geçici genel başkan ve geçici merkez karar ve yürütme kurulunun yetkili kılınmasıyla kabul edilmiştir.

Teklifin 5 inci maddesi, toplantıya katılanların, yeniden açılan siyasî partinin geçici üyesi sayılmalarını kendi kararlarına bırakan düzenlemenin yapılması ve ilk olağan kongreye kadar yeni bir toplantı yapılması gerektiğinde bu toplantının yeter sayısını düzenleyen fıkranın eklenmesi ile kabul edilmiştir.

Teklifin 6 ncı maddesinin bir ve üçüncü fıkraları aynen kabul edilmiş, ikinci fıkrası ise iki ayrı fıkra olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile malvarlığının birden fazla partiye devredilmesi halinde malvarlığının nasıl devredileceğinin, ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretlerin hangi parti tarafından kullanılacağıının devir kararında belirtilmesi ve siyasî partiler arasında eşitlik ilkesine uymak ve haksız imtiyazlar tanınamamak amacıyla ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretlerin altı ay içinde kullanılmaması halinde herhangi bir siyasî partinin bu haktan yararlanabilmesi imkânı, sağlanmıştır.

Teklifin 7 nci maddesi, ilçe seçim kurulunun "Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu" olduğunun belirtilmesiyle kabul edilmiştir.

Teklifin 8 inci maddesi 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasını, 16.10.1981 tarihli ve 2533 sayılı Kanununun yürürlükten kaldıran teklifi 1 inci maddesine uygun biçimde değiştirmektedir. Komisyonumuz, siyasî partilerin ancak Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılabileceğini göz önüne alarak, fıkraya "Anayasa Mahkemesince" ibaresini eklemiş ve aynı düzenlemeyi 96 ncı maddenin ikinci fıkrasında da yapmıştır.

Komisyonumuz 2533 sayılı Kanun gerekçe gösterilerek açılan davaların düşeceğini, taşınmazlarla ilgili davalar da ise kesinleşen hükme karşı yargılamanın iadesi yolunu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay için açan, hak düşürücü sürelerinin ve zaman aşımının işlememiş sayılacağını öngören bir Geçici Maddeyi kamu vicdanını rahatlatmak için metne eklemiştir.

Teklifin, yürürlük ve yürütmeye ilişkin 9 ve 10 uncu maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İhsan Saraçlar
Samsun
Sözcü
Uğur Aksöz
Adana
Üye
Faik Altun
Antalya
Üye
Yüksel Yalova
Aydın

(4. 5. ve 6 ncı maddelere muhalifim)

Üye
Hasan Korkmazcan
Denizli
(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye
Ali Oğuz
İstanbul

(1980'den sonra kapatılan partilerle birlikte daha önce kapatılan Millî Nizam Partisi'nin de kanun şümülünde olmasından yanayım)

Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Osman Seyfi
Nevşehir

Başkanvekili
Mümtaz Soysal
Ankara
Kâtip
Cafer Sadık Keseroğlu
Sinop
Üye
Ahmet Sanal
Adana
Üye
Avni Akyol
Bolu

Üye
Mahmut Ollan Sungurlu
Gümüşhane
(Muhalefet şerhini yazacağım)
Üye
M. Sadık Avundukluoğlu
Kırıkkale

Üye
Mustafa Yılmaz
Malatya
Üye
Nezhat Ercan
Sakarya

Üye
Sabri Yavuz
Kırşehir

MUHALEFET ŞERHİ

Kanun Teklifinin,

a) 2/3 maddesinde öngörülen "partilerin yeniden açılmasına karar verilmediği takdirde malvarlığının ... bir partiye veya birkaç partiye" devredilmesi şeklindeki düzenleme siyasî ah-laka, kanunun genel amacına ve Anayasaya aykırı olduğu gibi siyasî hayatta eşitsizlik yarata-cak antidemokratik bir hükümdür.

b) 4/2 maddesi yukarıdaki düzenlemenin tekrarıdır.

c) Geçici üyelik gibi bir yeni kuruma gerek yoktur. Partilerin kurulması önündeki engel-ler kaldırıldıktan sonra konunun geliştirilmesi üyelere bırakılmalı, kanun koyucu yapay ve zor-layıcı düzenlemelerle müdahalelerde bulunmaktan sakınmalıdır. Aksi yöndeki düşünceler par-tileri kapatan iradenin yerine yeni bir dayatmacılığın ürünü olarak algılanabilir.

Geçici üyelik mutlaka gerek görülüyorsa bir partinin henüz tam anlamıyla kurulmadığı ve hayata geçmediği anlamına gelir. Bu takdirde de geçici üyeliği, partinin tam anlamıyla ku-rulup yaşamaya başladığı ve normal hukuk düzeni içindeki yerini aldığı ilk büyük kongrenin kapandığı güne kadar sürdürmek gerekir.

d) 6 ncı madde malvarlığı ve parti işaretleri ile ilgili (a) bendinde ileri sürdüğüm sakın-caları taşımaktadır.

e) Geçici maddeler arasında olağanüstü dönemlerin hukuk dışı şartları altında kapan-mış Demokrat Parti ile ilgili teklifimiz değerlendirilmemiş, çoğunluk oyları ile reddedilmiştir. Bu suretle siyasî tarihimizin en ağır zulmüne uğrayan Demokrat Partiye ve Demokrat Partilile-re siyasî eşitliğe uygun bir imkân sağlanmamıştır. Demokrasi tarihimiz için bu telafisi imkân-sız bir eksiklik teşkil edecektir.

Yukarıda sunduğum eksiklikleri sebebiyle anılan hükümlerine muhalifim.

Hasan Korkmazcan
Denizli

MUHALEFET ŞERHİDİR

Kanunun 1 inci maddesi yeterlidir. Onu takibeden maddeler daha kısa ve hiç kimseyi ko-ruma kasdıyla tanzim edilmemiş olması lazımdır.

Kanunun devam eden maddeleri bazı kişi ve grupları korumaya matuf hükümler ihtiva etmektedir.

Diğer taraftan Demokrat Partinin de bu kanun hükmünden istifade etmesine dair teklifi-mizin reddedilmesi eşitlik ilkesine aykırıdır.

Kanunun 1 inci maddesi dışındaki 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddelerine ve 8 inci maddesine muhalifim.

M. Oltan Sungurlu
Gümüşhane
Anayasa Komisyonu Üyesi

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 2/320

Karar No. : 52

2.6.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Bursa Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 2 Arkadaşı tarafından hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi" önhavalesi gereği Anayasa Komisyonunda görüşüldükten sonra, Başkanlıkca Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuzun 27.5.1992 tarihinde yaptığı 39 uncu birleşimde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı İbrahim Tez'in başkanlığında, Adalet, İçişleri ve Maliye ve Gümrük Bakanlıkları temsilcileri ile teklif sahiplerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 12 Eylül 1980 tarihine kadar kurulmuş olan siyasî partiler tüm merkez, il, ilçe ve diğer şube teşkilatları, kadın ve gençlik kolları, temsilcilik, lokal ve diğer adlarla kurulan her türlü yardımcı kuruluş ve yan organları ile birlikte, 16.10.1981 tarih ve 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun hükümleri uyarınca feshedilmiş ve tüm malları Hazineye devredilmiştir.

Teklifin; ülkemizde hukuk devletini pekiştirmek, demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yerleşmesini temin etmek, siyasî partileri Anayasanın öngördüğü biçimde demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurları olarak demokratik bir zemine oturtmak ve kamu vicdanını rahatlatmak için, 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun yürürlükten kaldırılması ve böylece, kapatılmış siyasî partilerin yeniden açılması ile bunların kendi mal varlıkları ve siyasal gelecekleri açısından kendi kararlarını kendilerinin verebilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmış anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

— Yakın tarihimizle ilgili yaralar sarılırken, belirli bir dönemin değil, çok partili demokratik hayata geçildiği tarihten itibaren, yargı kararı olmaksızın kapatılan siyasî partiler ile kamu yararına çalışan dernekleri de kapsayacak telafi edici düzenlemelerin bir an önce yapılması gerektiği,

— Kanunlarımızda yer alan ve demokratik hukuk devleti ilkelerine ters düşen hükümlerin zaman içinde düzeltilmesi gerektiği, bu cümleden olmak üzere teklif ile getirilen düzenlemenin büyük önem taşıdığı,

— Siyasî partilerin kanunların öngördüğü ölçülerde teşkilatlanmalarının ve serbestçe faaliyetlerine devam edebilmelerinin demokrasinin gereği olduğu, bu faaliyetlerin engellenmesi veya ortadan kaldırılmasının hiç bir gerekçe ile ifade edilemeyeceği,

— Siyasî partilerin ekonomik yönden de güçlendirilmeleri gerektiği, imkânlarının ellerinden alınması hususunun hiç bir zaman savunulamayacağı, aksine devletin gerekli yardımı yapmasında büyük faydalar olduğu,

— Demokratik hukuk devletinde üzerinde durulması gereken en önemli hususun ise, temel hak ve hürriyetler ile genel hukuk prensiplerine özenle dikkat edilmesi olduğu,

— Feshedilen siyasî partilerin son merkez karar ve yönetim kurulu veya genel idare kurulu üyelerinin, yedek üyeler dışında, sağ kalanlarından oluşturulacak Toplantı Yürütme Kurulunun oluşumunda, uygulamada tereddütlere yol açmamak için, anılan Kurulun teklifin 3 üncü maddesinde belirtilen üyelerden, katılanlarca oluşturulacağına anlaşılması gerektiği,

— Feshedilmiş olan siyasî partilerin son büyük kongre veya kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca yapılacak toplantının ilan olunacak gündeminde; Yoklama. Toplantı Yürütme Kurulunun en yaşlı üyesinin toplantıyı açışı, Başkanlık Divanının seçimi, Partinin devamına karar verilirse; Son merkez organlarının geçici olarak devamına veya yeni geçici merkez organlarının seçimine karar verilmesi. Son merkez organlarının geçici olarak devamına karar verilirse; Boşalmaların yerine seçim yapılması. Yeni geçici merkez organlarının seçimine karar verilirse; Geçici genel başkan, Geçici genel yönetim kurulu üyeleri ve geçici yüksek disiplin kurulu üyelerinin seçimlerinin yapılması. Partinin feshine karar verilirse; Mal varlığına ilişkin kararın verilmesini takiben toplantının kapanışına ilişkin hususların yer alabileceği, bunun da bazı tereddütleri kendiliğinden ortadan kaldıracığı, gerekirse başka maddelerin de ilave edilebileceği, gibi görüşler dile getirilmiştir.

Bu görüşmeleri takiben, teklif Komisyonumuzca da benimsenerek Anayasa Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Anayasa Komisyonu metninin;

3 üncü maddesi; 1 inci fıkrasının son cümlesinde yer alan "...yönetmeliği..." kelimesi "...yönetmelikleri"; "...ikametgâhlarını..." kelimesi "...adreslerini..." şeklinde değiştirilmesi, "...ana ve ..." ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle,

4 üncü maddesi, 3 üncü fıkrasında yer alan "...2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun hükümleri uyarınca geçici..." ibaresinden sonra gelmek üzere "...yeni..." kelimesi eklenmesi suretiyle,

Geçici Maddesi, Geçici Madde 1 olarak,

1, 2, 5, 6, 7, 8 inci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 9 ve 10 uncu maddeleri ise aynen,

kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun

Başkanvekili
İrfan Gürpınar
Kırklareli

Kâtip ve bu raporun sözcüsü

Haydar Oymak
Amasya

Veli Andaç Durak
Adana

Timurçin Savaş
Adana

Halil Demir
Aksaray

Mehmet Nedim Budak

Ankara

Hüseyin Balyalı

Balıkesir

Necmi Hoşver

Bolu

Neufel Şahin

Çanakkale

M. Haluk Müftüler

Denizli

Rüştü Kâzım Yücelen

İçel

İmzada bulunamadı

Adnan Kahveci

İstanbul

İmzada bulunamadı

Işın Çelebi

İzmir

Abdullah Gül

Kayseri

Muhalefet şerhim eklidir

Mehmet Ali Yavuz

Konya

Hasan Peker

Tekirdağ

Koray Aydın

Trabzon

Veynel Atasoy

Antalya

Melih Pabuççuoğlu

Balıkesir

Yılmaz Ovalı

Bursa

Adnan Keskin

Denizli

Mahmut Uyanık

Diyarbakır

Nami Çağan

İstanbul

2. Maddeye Muhalefim

Z. Selçuk Maruşlu

İstanbul

Rıfat Serdaroğlu

İzmir

Alaettin Kurt

Kocaeli

Ekrem Pakdemirli

Manisa

İbrahim Kumaş

Tokat

İmzada bulunamadı

Kamer Genç

Tunceli

KANUN TEKLİFİNİN 2 NCİ MADDESİNE
MUHALEFET ŞERHİ

2533 sayılı Siyasal Partilerin Feshine Dair Kanuna göre kapatılmış olan siyasal partilerin yeniden açılmaması ve mal varlığının tasfiyesi yönünde verilecek kararın kanun teklifinin "toplantı" olarak nitelendirdiği son büyük kongresine ya da kurultaylarına değil de bu partilerin ilk toplanacak ilk kongrelerine bırakılması gerektiği düşüncesiyle kanun teklifinin 2 nci maddesinde yer alan düzenlemeye karşıyım.

Nami Çağan
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Bu Kanun tasarısı eksik olup ve demokratik prensipleri değil sadece miras paylaşmayı ilke edindiği için karşıyım.

Şayet Demokratik prensipler ilke edinilecekse Cumhuriyet kurulduğundan bu yana her ne sebepten olursa olsun hepsinin Serbest Fırkadan Millî Nizam Partisine kadar, halkın desteği ile kurulmuş tüm siyasal partilerin itibarının ve gerekirse kuruluşlarının mümkün kılınması gerekir.

Ayrıca Millî Nizam Partisi 12 Mart 1971 askerî rejimin baskısı ve güdümündeki Anayasa Mahkemesince kapatılmıştır. Halbuki bu karanlık devrede hukukun ayaklar altına alındığı ve mahkemelerin politize olduğu malumdur. Buna delil olarak bazı arkadaşlarımızın o periyotta idam edilen üç kişinin itibarlarının iadesi ile ilgili kanun teklifi ortadadır. Halbuki bu kanun, demokratik ilke ve prensipleri yükseltmek için değil bir miras bölüşümü görünümü vermektedir. Bu sebeple geleceğe bir mesaj vermekten uzaktır, yoksundur.

Kısaca bu Kanun eksik ve sadece belli bir periyodu kapsadığı için bu şekilde yasallaşmasına karşıyım.

Abdullah Gül
Kayseri

DOĞRU YOL PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ GÜNEŞ MÜFTÜOĞLU ADANA MİLLETVEKİLİ BEKİR SAMİ DAÇE, BURSA MİLLETVEKİLİ TURHAN TAYAN İLE SOSYALDEMOKRAT HALKÇI PARTİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ İÇEL MİLLETVEKİLİ AYDIN GÜVEN GÜRKAN, ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ MAHMUT ALINAK VE 2 ARKADAŞININ TEKLİFİ

16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — 16.10.1981 tarih ve “2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun” yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — “2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun”a göre kapatılmış olan siyasî partiler, en yüksek organları olan son büyük kongre veya kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca alınacak kararlar, aynı ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri kullanarak yeniden açılabilirler. Partinin yeniden açılmasına karar verilmediği takdirde, aynı üyeler “2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun”la Hazineye intikal eden malların Hazineye kalmasına karar verebilecekleri gibi bir veya birkaç partiye devir kararı da alabilirler. Devir kararı alındığı takdirde, taşınmaz mallar şimdiki durum ve değerleriyle, para ve hisse senetleri ise; Hazineye intikal tarihindeki değerleriyle işlem görürler.

MADDE 3. — “2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun”a göre feshedilmiş siyasî partinin son büyük kongre veya kurultayına katılan üyelerini toplantıya çağırarak ve toplantı işlemlerini yürütmek üzere Ankara, Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca, feshedilen siyasî partinin merkez yürütme veya genel idare kurulu üyelerinin sağ kalanları ile bir “Toplantı Yürütme Kurulu” oluşturulur. Bu kurul, siyasî partinin son büyük kongre veya kurultayına katılan üyelerinin adlarını, soyadlarını, ana ve baba adlarını, doğum yeri ve tarihlerini ve son ikametgâhlarını gösterir üye listesini düzenleyerek İlçe Seçim Kurulu Başkanına verir.

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanuna göre kapatılmış olan siyasî partiler, son Büyük Kongre veya Kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca alınacak kararlar, aynı ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri kullanarak yeniden açılabilirler.

Bu durumda 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunla feshedilen partilerin Hazineye intikal eden taşınmaz malları, iade tarihindeki durumlarına veya değerlerine göre; para faizsiz olarak, hisse senetleri ise Hazineye intikal tarihindeki nominal değerlerine göre işlem görerek, siyasî partinin açılmasına karar verildiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde geri verilir.

Feshedilen siyasî partilerin yeniden açılmasına karar verilmediği takdirde, aynı üyeler yukarıdaki fıkrada gösterilen malvarlığının Hazineye kalmasına karar verebilecekleri gibi, aynı esaslara göre bir partiye veya belirli oranlar içinde bir kaç partiye devir kararı da verebilirler.

MADDE 3. — 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanuna göre feshedilmiş siyasî partinin son büyük kongre veya kurultay üyelerini toplantıya çağırarak ve toplantı işlemlerini yürütmek üzere Ankara Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca feshedilen siyasî partinin son merkez karar ve

16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi

MADDE 1. — Anayasa Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Anayasa Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanuna göre feshedilmiş siyasî partinin son büyük kongre veya kurultay üyelerini toplantıya çağırarak ve toplantı işlemlerini yürütmek üzere Ankara Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca feshedilen siyasî partinin son merkez karar ve

(Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Bursa Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 2 Arkadaşının Teklifi)

Üye listeleri Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Resmî Gazetede ilan edilir ve İlçe Seçim Kurulu binasında 15 gün süre ile askıya çıkarılır. Listelerin kesinleşmesi hakkında, “2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanunu”nun 21 inci maddesinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Listenin kesinleştiği tarihten itibaren en geç 1 ay içinde yapılacak toplantının günü, saati, yeri ve gündemi 1 numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından “Toplantı Yürütme Kurulunun” görüşü alınarak belirlenir.

Kesinleşen üye listesi ve toplantıya ilişkin diğer hususlar 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Resmî Gazetede ilan olunur. İlanda ayrıca toplantı için gerekli olan salt çoğunluğun sağlanamaması durumunda ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. İkinci toplantıda salt çoğunluk aranmaz. Toplantıda kararlar oy kullananların çoğunluğu ile alınır.

Listede yer alan üyelerin başka bir siyasî partiye üye olması, toplantıya katılmasına engel değildir.

MADDE 4. — Kapatılmış olan siyasî partilerin son büyük kongre veya kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca yapılacak toplantı “2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanun”u hükümleri uyarınca İlçe Seçim Kurulu Başkanının denetiminde yapılır. Kapatılmış siyasî partinin devamına karar verilmesi durumunda, partinin tüzelkişiliği, devam kararının alınması ile birlikte kazanılmış sayılır ve geçici organların oluşması da dahil olmak üzere bundan sonraki işlemler “2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanun”u hükümleri uyarınca yerine getirilir.

Parti tüzük ve programının “2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanun”una uyumlu duruma getirilmesinde geçici merkez organları yetkilidir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yönetim kurulu veya genel idare kurulu üyelerinin, yedek üyeler dışında, sağ kalanları ile bir Toplantı Yürütme Kurulu oluşturulur. Bu kurul, siyasi partinin 16.10.1981 tarihinde geçerli olan tüzük ve yönetmeliği ile son büyük kongre veya kurultay üyelerinin adlarını, soyadlarını, ana ve baba adlarını, doğum yeri ve tarihlerini ve son ikametgâhlarını gösterir bir üye listesi düzenleyerek Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanına verir.

Üye listeleri Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Resmî Gazetede ilan edilir ve Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu binasında onbeş gün süre ile askıya çıkarılır. Listelerin kesinleşmesi hakkında "2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu" nun 21 inci maddesinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Listenin kesinleştiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde yapılacak toplantının günü, saati, yeri, gündemi ve toplantıya ilişkin başka hususlar, Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Toplantı Yürütme Kurulunun görüşü alınarak belirlenir ve toplantının yapılacağı tarihten en geç onbeş gün önce, liste ile birlikte, Resmî Gazetede ilan olunur. İlanda ayrıca toplantı için gerekli olan salt çoğunluğun sağlanamaması durumunda ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. İkinci toplantıda salt çoğunluk aranmaz. Toplantıda kararlar oy kullananların çoğunluğu ile alınır.

Listede yer alan üyelerin başka bir siyasi partiye üye olmaları, toplantıya katılmalarına engel değildir.

MADDE 4. — Kapatılmış olan siyasi partilerin son büyük kongre veya kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca yapılacak toplantı, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu hükümleri uyarınca Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının denetiminde yapılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yönetim kurulu veya genel idare kurulu üyelerini, yedek üyeler dışında, sağ kalanları ile bir Toplantı Yürütme Kurulu oluşturulur. Bu kurul, siyasi partinin 16.10.1981 tarihinde geçerli olan tüzük ve yönetmelikleri ile son büyük kongre veya kurultay üyelerinin adlarını, soyadlarını, baba adlarını, doğum yeri ve tarihlerini ve son adreslerini gösterir bir üye listesi düzenleyerek Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanına verir.

Üye listeleri Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Resmî Gazetede ilan edilir ve Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu binasında onbeş gün süre ile askıya çıkarılır. Listelerin kesinleşmesi hakkında "2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu" nun 21 inci maddesinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Listenin kesinleştiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde yapılacak toplantının günü, saati, yeri, gündemi ve toplantıya ilişkin başka hususlar, Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Toplantı Yürütme Kurulunun görüşü alınarak belirlenir ve toplantının yapılacağı tarihten en geç onbeş gün önce, liste ile birlikte, Resmî Gazetede ilan olunur. İlanda ayrıca toplantı için gerekli olan salt çoğunluğun sağlanamaması durumunda ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. İkinci toplantıda salt çoğunluk aranmaz. Toplantıda kararlar oy kullananların çoğunluğu ile alınır.

Listede yer alan üyelerin başka bir siyasi partiye üye olmaları, toplantıya katılmalarına engel değildir.

MADDE 4. — Kapatılmış olan siyasi partilerin son büyük kongre veya kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca yapılacak toplantı, 2820 sayılı siyasi Partiler Kanunu hükümleri uyarınca Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının denetiminde yapılır.

(Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Bursa Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 2 Arkadaşının Teklifi)

MADDE 5. — Kapatılmış olan siyasî partinin devamına karar verilmesi durumunda, toplantıya katılanlar o siyasî partinin geçici üyesi sayılırlar ve haklarında “2820 Sayılı Siyasî partiler Kanunu”nun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü 4 ay süre ile uygulanmaz.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Toplantı, Toplantı Yürütme Kurulunun en yaşlı üyesi tarafından açılır ve derhal Toplantı Başkanlık Divanı için seçime geçilir. Kapatılmış siyasî partinin tüzelkişiliği, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 8 inci maddesindeki koşullar aranmaksızın, Toplantı Başkanlık Divanının seçilmesiyle birlikte yeniden oluşmuş sayılır. Ancak toplantıda partinin feshine karar verilmişse, malvarlığı konusunda alınacak karardan sonra tüzelkişilik sona erer.

Toplantıda partinin devamına karar verilirse, eksikleri toplantıda tamamlanmak ve ilk olağan genel kongreye kadar görev yapmak üzere, kapatılan partinin son merkez organları geçici olarak görevlendirilebileceği gibi 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun hükümleri uyarınca geçici merkez organları da seçilebilir. Bundan sonraki işlemler, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu hükümleri uyarınca geçici genel başkan ve geçici merkez karar ve yürütme kurulu tarafından yerine getirilir.

2820 sayılı siyasî Partiler Kanununun 14 üncü maddesinin yedinci fıkrası uyarınca yapılması gereken büyük kongre veya kurultayın tüzelkişiliğin kazanılmasından itibaren en geç altı ay içinde yapılması zorunludur.

Parti tüzük ve programının, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununa uyumlu duruma getirilmesiyle geçici genel başkan ve geçici merkez karar ve yürütme kurulu yetkilidir.

MADDE 5. — Kapatılmış olan siyasî partinin tüzelkişilik kazanmasına karar verilmesi durumunda toplantıya katılanlar, o siyasî partinin geçici üyesi sayılmalarını isteyebilirler ve haklarında 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü, karar tarihinden başlayarak dört ay süre ile uygulanmaz.

İlk olağan kongreye kadar yeni bir toplantı zorunlu görüldüğünde, toplantı yeter sayısı yeniden açılan partide kalmış olan ilk toplantı üyelerinin salt çoğunluğudur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Toplantı, Toplantı Yürütme Kurulunun en yaşlı üyesi tarafından açılır ve derhal Toplantı Başkanlık Divanı için seçime geçilir. Kapatılmış siyasî partinin tüzelkişiliği, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 8 inci maddesindeki koşullar aranmaksızın, Toplantı Başkanlık Divanının seçilmesiyle birlikte yeniden oluşmuş sayılır. Ancak toplantıda partinin feshine karar verilmişse, malvarlığı konusunda alınacak karardan sonra tüzelkişilik sona erer.

Toplantıda partinin devamına karar verilirse, eksikleri toplantıda tamamlanmak ve ilk olağan genel kongreye kadar görev yapmak üzere, kapatılan partinin son merkez organları geçici olarak görevlendirilebileceği gibi 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun hükümleri uyarınca geçici yeni merkez organları da seçilebilir. Bundan sonraki işlemler, 2820 sayılı siyasî Partiler Kanunu hükümleri uyarınca geçici genel başkan ve geçici merkez karar ve yürütme kurulu tarafından yerine getirilir.

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 14 üncü maddesinin yedinci fıkrası uyarınca yapılması gereken büyük kongre veya kurultayın tüzelkişiliğin kazanılmasından itibaren en geç altı ay içinde yapılması zorunludur.

Parti tüzük ve programının, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununa uyumlu duruma getirilmesiyle geçici genel başkan ve geçici merkez karar ve yürütme kurulu yetkilidir.

MADDE 5. — Anayasa Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 106)

(Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Bursa Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 2 Arkadaşının Teklifi)

MADDE 6. — Kapatılan siyasî partilerin devamına karar verilmesi durumunda, bu siyasî partilere ait ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretler kullanılarak başka bir siyasî parti kurulamaz.

Bu Kanun gereğince siyasî parti mallarının birtek partiye devredilmesi durumunda, kapatılmış siyasî partiye ait ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretler, ancak malları devralan siyasî parti tarafından kullanılabilir.

Bu Kanunun, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde kapatılan siyasî partinin devamına veya mallarının bir siyasî partiye devrine ilişkin bir karar alınmazsa, parti kendini feshetmiş sayılır ve mal varlığı üzerindeki Hazine mülkiyeti devam eder. Bu durumda feshedilmiş sayılan siyasî partinin ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri herhangi bir siyasî parti tarafından kullanılabilir.

MADDE 7. — İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca yukarıdaki madde hükümlerine göre yerine getirilecek işlemler için gerekli harcamalar “298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun”un 181 inci maddesindeki ödenekten aynı maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde karşılanır. Maliye Bakanlığı bu işler için yeterli ödeneği ilgili programa aktarmaya yetkilidir.

MADDE 8. — “2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanunu”nun 96 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Temelli kapatılan veya siyasî parti siciline kayıtlı bulunan siyasî partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri ile daha önce kurulmuş Türk devletlerine ait topluma mal olmuş bayrak, amblem ve flamalar siyasî partilerce kullanılamaz.”

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Kapatılan siyasî partilerin devamına karar verilmesi durumunda, bu siyasî partilere ait ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretler kullanılarak başka bir siyasî parti kurulamaz.

Bu Kanun gereğince, siyasî parti mal varlığının birden fazla partiye devredilmesine ilişkin kararda malvarlığının hangi partilere, hangi oranlarda devredileceği ve ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretlerin de hangi parti tarafından kullanılabilceği açıkça belirtilir.

İşaretleri kullanma hakkı verilen parti, ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri altı ay içinde kullanmadığı takdirde bunların herhangi bir siyasî parti tarafından kullanılması serbesttir.

Bu Kanunun, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde kapatılan siyasî partinin devamına veya malvarlığının bir siyasî partiye devrine ilişkin bir karar alınmazsa, parti kendini feshetmiş sayılır ve malvarlığı üzerindeki Hazine mülkiyeti devam eder. Bu durumda feshedilmiş sayılan siyasî partinin ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri herhangi bir siyasî parti tarafından kullanılabilir.

MADDE 7. — Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca yukarıdaki maddede hükümlerine göre yerine getirilecek işlemler için gerekli harcamalar 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 181 inci maddesindeki ödenekten aynı maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde karşılanır. Maliye Bakanlığı bu işler için yeterli ödeneği ilgili programına aktarmaya yetkilidir.

MADDE 8. — 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununun 96 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasî parti siciline kayıtlı bulunan siyasî partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri başka bir siyasî

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Anayasa Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Anayasa Komisyonu metninin 7. nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Anayasa Komisyonu metninin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 106)

(Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe, Bursa Milletvekili Turhan Tayan ile Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 2 Arkadaşının Teklifi)

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

partice kullanılmayacağı gibi, daha önce kurulmuş Türk devletlerine ait topluma mal olmuş bayrak, amblem ve flamalar da siyasî partilerce kullanılmaz.

Kurulacak siyasî partiler, Anayasa Mahkemesince kapatılan siyasî partilerin devamı olduklarını beyan edemez ve böyle bir iddia da bulunamazlar.

GEÇİCİ MADDE — 2533 sayılı Kanun gerekçe gösterilerek açılan davalardan devam edenler düşer, taşınmazlarla ilgili davalarda, kesinleşen hükme karşı yargılamanın iadesi yolu, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay için açık sayılır, hak düşürücü süreler ve zaman aşımı işlemiş sayılmaz.

MADDE 9. — Teklifin 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Teklifin 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Anayasa Komisyonu metninin Geçici Maddesi, Geçici Madde 1 olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Anayasa Komisyonu metninin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Anayasa Komisyonu metninin 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.